Uitvoeringsagenda Programma Natuur Kampen

Volgnr.	Overkoepelend natuurdoel (zie hoofdstuk 6 van het Programma Natuur)	Benodigde actie	Van toepassing in deelgebied: Binnenstad, woonwijken, kernen, bedrijventerreinen en haven	Kamperveen & Polder Dronthen	Kampereiland en Mandjeswaard	Polder Mastenbroek	Dorpsrand IJsselmuiden, Polder Koekoek en tussenland	Van toepassing op Knelpunt (Kp), Kans (K), Hotspot (H) en/of Verbinding (V)	Voorgenomen startjaar (afhankelijk van budgetmogelijkheden)	Prioritering voor ondernemen actie (hoog, middel, laag)	Kostenindicatie voor uitvoeren actie € = 0 tot 10.000 euro €€ = 10.000 tot 50.000 euro €€€ = >50.000 euro	Verantwoordelijke voor uitvoering actie	Koppelkansen	Opmerkingen / toelichting
1,1	**Kamper natuurnetwerk**	**Kaart met geambieerd Kamper natuurnetwerk voor heel Kampen maken en vaststellen** (liefst een digitale tool). Op deze kaart moet tevens zichtbaar zijn wat reeds ecologisch beheerde groenblauwe elementen zijn. Ook moet per gidssoort duidelijk zijn welke delen van het Kamper natuurnetwerk of welke delen van Kampen voor de soort van belang zijn.	X	X	X	X	X	Alle hotspots, verbindingen & knelpunten. Kansen worden zoveel mogelijk benut	2025	Hoog	€€	Gemeente Kampen, GIS medewerker, beleidsmedewerker en/of extern bureau	Aanpassing peilgebieden, Ruimtelijke ontwikkelingen Koppelen met de verkenning natuurontwikkeling op toekomstig vrijkomende landbouwpercelen van stoppende agrariërs	Bij voorkeur een digitale tool / kaart waarbij je met één klik op de knop ziet welke gidssoorten en leefgebiedseisen op die exacte locatie van belang zijn. Zodra de kaart / tool gereed is, kan worden gestart met het versterken van het Kamper natuurnetwerk. Dit zal in de periode 2030 - 2050 plaatsvinden (€€€)
1,2	**Kamper natuurnetwerk**	**Nota ecologisch beheer opstellen**, behorend bij de kaart van het Kamper natuurnetwerk.	X	X	X	X	X	Alle hotspots, verbindingen & knelpunten. Kansen worden zoveel mogelijk benut	2025	Hoog	€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerker of extern bureau	-	Nadat de beheernotitie en de kaart van het Kamper natuurnetwerk zijn opgesteld, kunnen deze worden gebruikt voor het aanpassen en aanscherpen van het ecologisch beheer in de gemeente Kampen
1,3	**Kamper natuurnetwerk**	Eén (of bij voorkeur meerdere) **faunapassages onder de** (nieuwe) **N50 programmeren** en uiteindelijk realiseren.	X	X				Kp1, V1, K4, K6	2026	Hoog	€€€	Gemeente Kampen Rijkswaterstaat Waterschap	Vanaf de planfase verbreding N50 meenemen als koppelkans	Op grond van de kaart Kamper Natuurnetwerk voor de gehele gemeente, kunnen de meest geschikte locaties voor faunapassages worden bepaald. Vervolgens kan een (klanteisen)memo worden opgesteld voor Rijkswaterstaat. Diverse vakgebieden moeten worden bevraagd voor de (koppel)mogelijkheden.
1,4	**Kamper natuurnetwerk**	**Maken van prioritering voor opheffen knelpunten (Kn)** zie hotspot, kansen, knelpunten, verbindingen-kaart in Programma Natuur, **en kostenraming** daarvoor maken. Opheffen gebeurt bijv. door leefgebiedselementen gidssoorten toe te voegen +fysieke barrieres op te heffen + verbindingen robuuster maken.	X	X	X	X	X	Kp1 tot en met Kp7	2026	Hoog	€€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerkers	Vele koppelkansen, bijvoorbeeld de (mogelijke) verbreding van de N50	Prioritering afhankelijk van de koppelkansen. Zodra prioritering bekend is, kan worden overgegaan op uitvoering (>2030).
1,5	**Kamper natuurnetwerk**	**Voor kansrijke locaties (K)**, zie hotspot, kansen, knelpunten, verbindingen-kaart in Programma Natuur, **een prioritering en plan van aanpak / kostenraming maken**.	X	X	X	X	X	K1 tot en met K15	2027	Middel	€€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerkers	O.a. koppelen met de verkenning natuurontwikkeling op toekomstig vrijkomende landbouwpercelen van stoppende agrariërs	Zodra er een plan en prioritering is opgesteld, kan op lange termijn (>2030) worden overgegaan op uitvoering (kans voor kans).
1,6	**Kamper natuurnetwerk**	**Gelden aanvragen en daadwerkelijk opheffen knelpunten (Kp) en verzilveren kansen (K) met prioriteit**	X	X	X	X	X	Kp1 tot en met Kp7 + K1 tot en met K15	2028 e.v.	Hoog	€€€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerkers	Zoveel mogelijk meenemen met ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente	Uitvoering afhankelijk van de kosten en verkrijgen van gelden. Ook sterk afhankelijk van koppelkansen bij ruimtelijke ontwikkelingen
1,7	**Kamper natuurnetwerk**	**Hoofdgroenstructuur van bebouwd gebied**, via toevoegen/inpassen van landschapselementen, **fysiek aansluiten op GBDA in het buitengebied, de natuurgebieden van Kampen en groenstructuren van omliggende gemeenten**	X	X	X	X	X	Met name Knelpunten (Kp)	2030	Middel	€€€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerkers	O.a. koppelen met de verkenning natuurontwikkeling op toekomstig vrijkomende landbouwpercelen van stoppende agrariërs	Zodra bekend is op welke locaties de groenblauwe structuren op elkaar aangeslotenv moeten worden, kan worden overgegaan op uitvoering op de lange termijn (>2030).
1,8	**Kamper natuurnetwerk**	Geleidelijke **uitbreiding van het ecologisch beheerde areaat binnen het Kamper natuurnetwerk** (tot uiteindelijk 100%)	X	X	X	X	X	Alle hotspots, verbindingen & knelpunten. Kansen worden zoveel mogelijk benut	2026 e.v.	Hoog	€€€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerkers Wijkbeheerders	Koppelkansen zijn m.n. mogelijk bij het betrekken van inwoners en bedrijven bij natuurherstel en bij natuurinclusief werken	Aspecten zoals veiligheid, hondenuitlaatplekken, recreatie en wensen van bewoners vanzelfspreken hierin meenemen.
2,1	**Kamper gidssoorten**	**In het Kamper natuurnetwerk opnemen welke delen van het natuurnetwerk of welke delen van Kampen voor de gidssoorten van belang zijn**	X	X	X	X	X	Alle hotspots, verbindingen & knelpunten. Kansen worden zoveel mogelijk benut	2025	Hoog	€	Gemeente Kampen, GIS medewerker, beleidsmedewerker en/of extern bureau	Koppelen met Kamper natuurnetwerk	Bij voorkeur een digitale tool / kaart waarbij je met één klik op de knop ziet welke gidssoorten en leefgebiedseisen op die exacte locatie van belang zijn.
2,2	**Kamper gidssoorten**	**Beleidsmatig borgen in omgevingsplan dat de leefgebiedseisen voor gidssoorten gemeentebreed toegepast gaan worden** bij grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen / werkzaamheden. Bijvoorbeeld via een regel: bij grootschalige werkzaamheden in de openbare groenblauwe structuren moeten kamper gidssoorten gestimuleerd worden. Dit moet uitgevoerd worden volgens de handreiking of leidraad 'werken met Kamper gidssoorten'.	X	X	X	X	X	-	2026	Hoog	€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerker	Afstemmen met verantwoordelijken voor opstellen omgevingsplan	Zodra de gidssoorten gemeengoed geworden zijn in de gemeente (en beleidsmatig geborgd zijn in omgevingsplan), is het veel eenvoudiger om groenblauwe elementen voor deze soorten in de projecten ingepast te krijgen
2,3	**Kamper gidssoorten**	Kamper gidssoortendocument (Bijlage 6 van het Programma Natuur) omvormen / uitbouwen naar **verplichte leidraad natuurinclusief werken** (bij nieuwbouwprojecten + grootschalige renovatie van infrastructuur). LET OP: zelfde actie als 3.2	X	X	X	X	X	-	2027	Middel	€€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerker of extern bureau	-	Via een verplichte leidraad natuurinclusief werken wordt voldaan aan verschillende doelen u het Programma Natuur. Zowel kwantiteits- en kwaliteitstoename voor gidssoorten als vergroening van de bebouwde ruimte.
3,1	**Natuurinclusief werken**	**Beleidsmatig borgen in omgevingsplan dat natuurinclusief werken gemeengoed wordt in Kampen**. Eén onderdeel zal daarbij gaan over nieuwbouw en grootschalige renovatie(s) en een ander onderdeel over inrichting openbaar groen (gericht op kwaliteit en kwantiteit).	X	X	X	X	X	-	2026	Hoog	€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerker	Afstemmen met verantwoordelijken voor opstellen omgevingsplan	beleidsmatig borgen in Omgevingsplan is het eerste haakje om dit doel voor elkaar te krijgen. Daarna is het nodig om natuurinclusief werken te borgen in de (interne) organisatie.
3,2	**Natuurinclusief werken**	Kamper gidssoortendocument (Bijlage 6 van het Programma Natuur) omvormen / uitbouwen naar **verplichte leidraad natuurinclusief werken** (bij nieuwbouwprojecten + grootschalige renovatie van infrastructuur). LET OP: zelfde actie als 2.3	X	X	X	X	X	-	2027	Middel	€€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerker of extern bureau	-	Via een verplichte leidraad natuurinclusief werken wordt voldaan aan verschillende doelen u het Programma Natuur. Zowel kwantiteits- en kwaliteitstoename voor gidssoorten als vergroening van de bebouwde ruimte.
4,1	**Betrekken van inwoners en bedrijven bij natuurherstel (informeren en stimuleren)**	**Onderzoeken of natuureducatie opgezet kan worden en/of gestimuleerd kan worden op basisscholen**	X				X	-	2026	Laag	€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerker	-	Aandacht en zorg voor de natuur begint bij goede educatie.
4,2	**Betrekken van inwoners en bedrijven bij natuurherstel (informeren en stimuleren)**	**Programma Natuur, Kamper natuurnetwerk en gidssoorten** via gerichte communicatie **onder de aandacht brengen** bij inwoners en bedrijven	X	X	X	X	X	-	2026	Middel	€	Gemeente Kampen, communicatieafdeling	Eventueel koppelen aan andere gemeentelijke campagnes	Zodra inwoners en bedrijven op de hoogte zijn van de natuurdoelen en de gidssoorten, zijn ze eerder geneigd om wat voor deze soorten te willen doen
4,3	**Betrekken van inwoners en bedrijven bij natuurherstel (informeren en stimuleren)**	**Gidssoorten stimuleren** door gratis vogelkasten/insectenhotels/egelhuizen/egelpoortjes weg te geven op aanvraag.	X				X	-	2027	Laag	€€	Objecten laten maken door maatschappelijke organisatie/ beleidsmedewerker/wijkregisseur	Social return	-
4,4	**Betrekken van inwoners en bedrijven bij natuurherstel (informeren en stimuleren)**	**Citizen science verkennen en opzetten/toepassen**	X	X	X	X	X	-	2028	Middel	€	Inwoners, extern bureau, gemeente Kampen	Koppelen aan opstellen monitoringsplan natuur	-
5,1	**Toename van kwantiteit en kwaliteit groenblauwe elementen**	**De minimale groennorm** van 75m2 (openbaar groen per woning) **borgen in het omgevingsplar**	X				X	-	2026	Hoog	€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerker	Afstemmen met verantwoordelijken voor opstellen omgevingsplan	Indien deze groennorm geborgd is in het omgevingsplan is het hard beleid waar de natuurdoelen op zullen meeliften
5,2	**Toename van kwantiteit en kwaliteit groenblauwe elementen**	Inventarisatie van plekken waar **grijs** (in de openbare ruimte) **kan worden vervangen door groen**	X				X	-	2026	Middel	€	Gemeente Kampen, stagiair/beleidsmedewerker	Eventueel meenemen met ruimtelijke ontwikkelingen op en rond deze bewuste versteende locaties	Zodra is geconstateerd dat er mogelijkheden zijn, kan een vervolgstap worden gezet om te komen tot uitvoering van (bijvoorbeeld) tegelwippen
5,3	**Toename van kwantiteit en kwaliteit groenblauwe elementen**	**Inventarisatie** van de mogelijkheden (stakeholders betrekken) **of groenuitbreiding mogelijk is** in de Hoofdgroenstructuur en op kansrijke locaties (K), zie hotspot, kansen, knelpunten, verbindingen-kaart in Programma Natuur. **Uitvoeringsplan maken**.	X	X	X	X	X	Alle hotspots, verbindingen & knelpunten. Kansen worden zoveel mogelijk benut	2027	Middel	€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerker	Meenemen met ruimtelijke ontwikkelingen op en rond deze bewuste locaties	Zodra is geconstateerd dat er mogelijkheden zijn, kan een vervolgstap worden gezet om te komen tot uitvoering
5,4	**Toename van kwantiteit en kwaliteit groenblauwe elementen**	Mogelijke **locaties selecteren waar harde grenzen** tussen Natura 2000, NNN en onbeschermde gebieden **verzacht kunnen worden**. Deze op kaart markeren.	X	X	X	X	X	met name K1, K3, K7, V5, Kp1, Kp4, H24	2030	Laag	€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerker	O.a. koppelen met de verkenning natuurontwikkeling op toekomstig vrijkomende landbouwpercelen van stoppende agrariërs	Zodra bekend is welke locaties in aanmerking komen, is de logische vervolgstap te verkennen op welke locaties tot uitvoering overgegaan kan worden.
6,1	**Natuurmonitoring**	**Opstellen van een monitoringsplan** natuur voor de komende 10 jaar. Vanzelfsprekend kan niet alles overal gemeten en gemonitord worden. Dit plan bevat duidelijke keuzes en richting waarop gefocust wordt en waar dat gebeurt.	X	X	X	X	X	-	2027/2028	Middel	€€€	Extern bureau / ecoloog Kampen	Evt. te koppelen met SMP	Kampen heeft een Soortenmanagementplan (SMP) waarvoor vanaf 2027 wordt gemonitord Mogelijk kunnen we die monitoring uitbreiden met een aanvullende monitoring. Zodra het monitoringsplan is opgesteld, kan de gemeente Kampen de monitoring uitzetten en uit (laten) voeren.
7,1	**Agrarisch natuurbeheer vergroten / buitengebied open houden en verbeteren voor weidevogels**	Verkenning of bepalingen **ter beperking van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen** in pachtovereenkomsten opgenomen kunnen worden		X	X	X		-	2027/2028	Laag	€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerker, rentmeesters	-	Rentmeesters en juristen betrekken
7,2	**Agrarisch natuurbeheer vergroten / buitengebied open houden en verbeteren voor weidevogels**	**Inventarisatie draagvlak en mogelijkheden** (met stakeholders) **of en waar agrarisch natuurbeheer mogelijk is**		X	X	X		-	2028	Middel	€€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerker, rentmeesters, agrariërs, waterschap	Koppelen met de verkenning natuurontwikkeling op toekomstig vrijkomende landbouwpercelen van stoppende agrariërs	Zodra bekend is of en waar agrarisch natuurbeheer mogelijk is, kan worden overgegaan op het daadwerkelijk uitvoeren van agarisch natuurbeheer (>2028).
7,3	**Agrarisch natuurbeheer vergroten / buitengebied open houden en verbeteren voor weidevogels**	**Treffen van maatregelen op agrarische percelen ten gunste van gidssoorten** (m.n. grutto)		X	X	X		-	2028 e.v.	Middel	€€€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerker, rentmeesters, agrariërs, waterschap	Koppelen met de verkenning natuurontwikkeling op toekomstig vrijkomende landbouwpercelen van stoppende agrariërs	Het voeren van agrarisch natuurbeheer in combinatie met enkele inrichtingsmogelijkheden vormt de kern van deze doelstelling.
8,1	**Verkenning natuurontwikkeling op toekomstig vrijkomende landbouwpercelen van stoppende agrariërs**	**Inventarisatie draagvlak en mogelijkheden** (met eigenaren + stakeholders) **of landbouwpercelen een andere functie kunnen krijgen**		X	X	X		-	2029	Middel	€€	Gemeente Kampen, beleidsmedewerker, rentmeesters, waterschap	Koppelen met andere ruimtelijke / landschappelijke opgaven in het buitengebied. Denk aan wateropgaven, energie-opgaven of klimaatopgaven	Belangrijkste actie in het buitengebied voor natuur is: versterken van de groenblauwe dooradering (GBDA). Deze actie kan hieraan bijdragen.